

Yeni Ortaöğretim Biyoloji Müfredatında Evrim Konusu Hakkında Açıklama

19.07.2017

2017 yılının ilk aylarında Milli Eğitim Bakanlığı'nın 2017-2018 taslak öğretim programında yapmayı planladığı değişikliklerin kamuoyuna yansımalarının ardından evrimsel biyolojinin müfredatta yer almasının gerekliliğini dile getiren bir açıklama kaleme almış ([açıklamanın tam metni](#)), istendiği takdirde Milli Eğitim Bakanlığı ve alt birimlerine müfredatın geliştirilmesi için gerekli her türlü desteği vereceğimizi de belirtmiştik.

Şubat 2017'de ise Türkiye'nin önde gelen biyoloji ve antropoloji bölümleriyle beraber çeşitli ülkelerdeki (Finlandiya, İran, İngiltere, ABD vd.) biyoloji müfredatlarını derleyerek bir rapor oluşturmuştuk ([raporun tam metni](#)). Ortaöğretimde evrimsel biyoloji öğretiminin önemi ve evrenselliğini ortaya koyan bu raporu imzası bulunan dernek ve bölüm temsilcileri ile birlikte Milli Eğitim Bakan Yardımcısı Orhan Erdem'e, Antalya'da yapılan toplantıda Talim Terbiye Kurulu (TTK) yetkililerine ve ilgili komisyon üyelerine ilettiğimiz.

Raporumuzda ortaya koyduğumuz verilere rağmen, TTK tarafından 21.06.2017 tarihinde evrim konusunun tartışmalı ve seviye üstü olduğu gerekçesi ile müfredattan çıkarılacağına dair bir açıklama yapılmış, konu hem ulusal hem de uluslararası kamuoyunda yer bulmuştur [1, 2]. Dün (18.07.2017) tam metni yayımlanmış olan ortaöğretim biyoloji dersi müfredatında [3], Bakanlık ve TTK'na yapmış olduğumuz önerilerin bir kısmına yer verilmiş olduğunu tespit ettik. Bunu olumlu bir adım olarak değerlendiriyoruz. Buna karşın müfredatın bütünü ülkemiz yaşam bilimleri camiasında hayal kırıklığı yaratmıştır. Özellikle de söz konusu müfredatta yer alması amacıyla bakanlığa önermiş olduğumuz "evrim", "türleşme" ve "doğal seçim yoluyla değişim" gibi biyolojinin bir bütün olarak anlaşılabilmesi için gerekli temel kavram ve terimlere yeni müfredatta yer verilmemiş olması, evrim konusunun Biyoloji dersi müfredatında halen önemli ölçüde eksik kalmasına yol açmaktadır.

Türkiye'de 2013 yılından beri yürürlükte olan müfredatta yeterince yer bulamamış "evrim" konusunun, yeni müfredatta artırılmak yerine hemen hemen göz ardı edilmesi; Türkiye ortaöğretim sisteminin temel ilkelerinde vurgulanan "**bilimsel düşünme gücüne sahip kişiler yetiştirmek**" hedefine ulaşılmasını imkansız hale getirmektedir.

Ortaöğretim 9. ve 10. sınıflarda haftalık programda 3 saatlik yeri (toplam:108 ders saati) olan biyoloji dersinin 2 saate indirilmesi (toplam:72 ders saati) de hatalı bir karardır. Bu gibi kararların olumsuz yanları geçmişte Türkiye'nin PISA gibi uluslararası testlerde elde ettiği başarısız sonuçlar ile kendini göstermiştir [4]. Söz konusu kararlar, Türkiye'de bilimsel okur-yazarlığın geliştirilmesi ve ekonomik kalkınma hedefleriyle, özellikle de tıp ve biyoteknoloji alanlarında bilimsel üretimin uluslararası seviyelere çıkarılması hedefiyle taban tabana zıttır.

Yukarıda belirttiğimiz üzere, yeni yayımlanan ortaöğretim biyoloji müfredatında önerilerimiz doğrultusunda düzenlemeler yapılmış olmasını pozitif bir adım olarak karşılıyoruz. Yapılan değişiklikler, öğretim müfredatları belirlenirken konuyla ilgili uzmanların görüşlerinin dikkate alınmasının önemini de ortaya koymaktadır. Ancak bu durum, uzman görüşlerinin çoğunlukla

göz ardı edilmiş olduğu ve ortaya çıkan müfredatın evrensel standartların çok altında olduğu gerçeğini değiştirmemektedir.

Aşağıda adı geçen kurumlar olarak “*Fen Bilimleri*” ve “*Biyoloji*” müfredatlarının geliştirilmesi için yürüttüğümüz çalışmaları kamuoyu ve Bakanlık yetkilileriyle paylaşmaya devam edeceğimizi ve 2017-2018 eğitim ve đretim yılı boyunca Bakanlık tarafından sürdürülecek izleme ve değerlendirme faaliyetlerine elimizden gelen tüm katkıyı yapacağımızı kamuoyuna saygıyla duyururuz.

Ekoloji ve Evrimsel Biyoloji Derneđi
Moleküler Biyoloji Derneđi
Biyologlar Dayanıřma Derneđi

[1]

<https://www.theguardian.com/world/2017/jun/23/turkish-schools-to-stop-teaching-evolution-official-says>

[2]

<https://www.nytimes.com/2017/06/23/world/europe/turkey-evolution-high-school-curriculum.html>

[3] <http://mufredat.meb.gov.tr/ProgramDetay.aspx?PID=170>

[4] http://pisa.meb.gov.tr/wp-content/uploads/2016/12/PISA2015_Ulusal_Rapor1.pdf